

Innovasjon Norge-leder Anita Krohn Traaseth holdt innovasjonstalen 2017 på Sentralen i Oslo. De må slutte med flosklene om å bli 'foregangsland' og 'verdensmester i innovasjon', mener Peder Inge Furuseth. FOTO: TOM HANSEN

Innovasjon Norge bryter med sin egen visjon.

Hvor i all verden er det innovative?

Debatt

Peder Inge Furuseth
førsteamanuensis,
Handelshøyskolen
BI, Nydalen.

Innovasjon Norges visjon er å gi lokale ideer globale muligheter. Det er en visjon om vekst. Men i årets innovasjonstale er det sentrale poenget å redusere utgiftene for offentlig sektor Norge. Dermed bryter organisasjonen med sin egen visjon.

Norge må skape vekst, i små så vel som i store bedrifter. Det er bare vekst i private bedrifters inntjening som kan skape mer velferd i Norge. Økt velferd kan bare finansieres gjennom økte skatteinntekter. Vi kan ikke spare oss til vekst gjennom å kutte i offentlig sektor.

Gamle innovasjonsverktøy

Utgangspunktet for årets innovasjonstale er at det innen ca. 15 år blir et gap mellom inntekter og utgifter på statsbudsjettet – et gap som øker med 5 milliarder kroner pr. år fra år 2030.

Innovasjon Norge ser «bare én løsning som virkelig monner»: Norge må, som det het i talen, redusere utgiftene. Norge må enten kutte i velferdstilbudet eller øke produktiviteten i offentlig sektor. En skulle nærmest tro at innovasjonstalen var et resymé av politiske debatter som har gått trøtt – hvor i all verden er det innovative?

Staten skal ifølge Innovasjon Norge re-

duere utgiftene ved å legge vekt både på organisatorisk innovasjon og radikal innovasjon i offentlig sektor, og gjennom et innovasjonssamarbeid mellom offentlig og privat sektor. Dette høres tilforlittelig ut. Å trekke frem organisatorisk innovasjon er å pusse støv av et gammelt innovasjonsverktøy. Hvorfor er dette plutselig aktuelt? Det finnes andre og bedre perspektiv for å diskutere innovasjon i offentlig sektor.

Feil premis

I Innovasjonstalen fikk vi høre at samarbeidet mellom offentlig og privat sektor kan skje både gjennom stegvise, små innovasjoner, gjennom radikal, banebrytende innovasjon, og ved imitasjon av det de beste gjør. Dette er selvsagt. Men det er langt fra Innovasjon Norges egen visjon om vekst.

Det er tre flaskehals, påpeker Innovasjon Norge. Det offentlige trenger å styrke sin innovasjonskompetanse; industri og næringsliv må lære seg hvordan det offentlige markedet fungerer; og det må legges mer vekt på organisatorisk innovasjon.

Innovasjon Norge-sjefen sa deretter dette: «Bare dersom vi lykkes med organisatorisk innovasjon kommer vi til å lykkes med digital transformasjon her i landet».

Dette er et premiss som er feil. Helt feil. Det er mange andre forutsetninger for å lykkes med digital transformasjon. Selv om vi lykkes med organisatorisk innovasjon trenger vi ikke lykkes med digital transformasjon – det er en hel rekke andre forhold som avgjør om virksomheter i Norge kan lykkes med digital transformasjon.

Til slutt i innovasjonstalen kom tre anbe-

falinger for hvordan å skape mer radikal offentlig-privat innovasjon:

- 1 Norge må bli et foregangsland på offentlig innovasjon.
- 2 Organisatorisk innovasjon må settes høyt på agendaen for trepartssamarbeidet.
- 3 Få frem flere offentlige ledere som driver radikal innovasjon.

Innovasjon er absolutt mulig i offentlig sektor om den kommer i moderate portjoner. Å kunne skape radikal innovasjon er noe som trolig aldri kommer til å skje. Store organisasjoner, som et byråkrati, lider av strukturell og kulturell treghet; det er stive organisasjonsstrukturer, og stiv kultur. Mye forskning viser at slike organisasjoner i beste fall kan håndtere små innovasjoner.

Innovasjon Norge burde konsentrere seg om å stimulere til vekst i Norge – det er i hovedsak flere bedrifter i privat sektor som kan skape vekst for norsk økonomi, og dermed for velferdssamfunnet vårt. Innovasjon Norge må slutte med flosklene om å bli 'foregangsland' og 'verdensmester i innovasjon'. Nye tema for Innovasjon Norge kunne for eksempel være tjenesteinnovasjon. Tenk på hvordan tjenestene rundt smarttelefoner skaper økonomisk inntjening. Norsk industri må bli mer fokusert på software og tjenester.

Innovasjonstalen skal nå holdes en rekke steder i Norge. Der vil dessverre Innovasjon Norge fremstå som en organisasjon som ikke følger sin egen visjon. Det er lite nytt i denne talen. Keiseren har ingen klær.

Kort sagt

Frischsenterets blinde flekk

I Aftenposten 9. juni 2017 svarer direktøren og en stipendiat ved Frischsenteret på mitt innlegg 6. juni 2017. Svaret bærer preg av at senteret fortsatt ikke ser svakhetene ved egen forskning.

Hvis formålet med rapporten var å undersøke om NAV-køen er blitt sykeliggjort, hviler prosjektet på sandgrunn. Man må først kjenne til andelen reelt syke mottagere av dagpenger og sosialhjelp før og nå. Hvis man forsker uten å konkludere om hvorvidt andelen syke mottagere av ytelser generelt har økt, er ett problem at vilkårene for å få ytelsene før og nå er svært ulike. Forekomsten av sykdom i samfunnet er vel heller ikke et forskningstema for senteret.

Politikere bruker denne forskningen uten å oppdage svakhetene ved analysene. For eksempel brukes den til å begrunne innstramminger av arbeidsavklaringspenger, noe som skaper nye sosialhjelpsmottagere. Man kan spørre om de etiske sidene av å publisere forskning som så lett kan brukes til slikt. Jeg registrerer at Frischsenteret toer sine hender og viser til at det ikke er opp til dem å avgjøre om forskningen er nyttig.

Olav Læg Reid
trygdeadvokat

Historieformidling i skulen

Anki Gerhardsen hevdar i ein kommentar i Aftenposten 10. juni mellom anna at «Tragedien er ikke en del av læreplanen. Penum diskuterer ikke hendelsen. Ungdommer som bor i Oslo-området drar kanskje på besøk til 22. julisenteret. For resten av landets oppvoksende generasjon er det tilfeldigheter og lærerens egeninteresse som styrer kunnskapsinnhentinga.»

I skuleverket jobbar vi med kompetansemål for å konkretisere kva elevane skal kunne. Les vi til dømes kompetansemåla som gjeld ein elev som har gått ut 10. trinn, er det ikkje nemnt noko om 22. juli 2011. Det er heller ikkje nemnt noko om den andre verdskrigen! Dette tyder ikkje at elevane ikkje lærer om verdskrigane, den kalde krigen og andre viktige historiske hendingar. Ein 16-åring som går ut av ungdomsskulen kjenner til den første verdskrigen, Stalin, Hitler og Berlinmuren.

Hendingane 22. juli 2011 blir grundig omtala i til dømes norsk boka *Saga lesebok 8* (Marit Jensen, Johannes Groseth, Fagbokforlaget 2013). Det vil seie at det er svært mange 16-åringar i Norges land som las om denne hendinga då dei byrja på ungdomsskulen.

Oddbjørn Hofseth
adjunkt, Mailand Videregående skole